

eventuelle Belsøb er jo kun subsidier; først træder den solidariske Forpligtelse frem, og det er kun — saaledes har jeg ialtfald forstaaet det — forsaavidt den solidariske Medansvarlighed ikke er istand til at dække Forpligtelsen, at altsaa Statsgarantien bliver virksom. Det er altsaa ikke meget sandsynligt, at dens Virksomhed vil blive af saa stort Omfang; men det er jo for Diebliffet meget vanskeligt at se, hvor stort dette Omfang vil blive. Jeg er tilbøielig til at tro, at den kan faae Betydning i større Omfang, end man for Diebliffet er villig til at erkjende. Men jeg maa ialtfald gjøre den Betragtning gjældende, at dersom der virkelig ikke er Tale om, at denne Statsgaranti skulde blive virksom, saa kan jeg ikke tillægge det saa stor Betydning, at der gives Garanti for disse Laan. (En Stemme: For at faae Obligationerne til at gaa tilveirs.). For at faae Obligationerne til at gaa tilveirs, siger et æret Medlem. Ja, dersom virkelig Laanene i sig selv anses for fuldstændig sikre, og det virkelig antages, at Statens Garanti er en blot Form, som ikke vil faae nogen reel Betydning, saa indser jeg ikke, at det kan bringe Obligationerne stort i Veiret. Jeg maa gjøre gjældende, at man i Almindelighed hertilands under vore smaa Forhold har saa nogle Kjendskab til de forskjellige Kreditforeningers Forhold, at man jo godt veed at vurdere den Sikkerhed, som bydes, og hvis denne Sikkerhed er saa fuldstændig god, som man synes at forudsætte, saa er det ikke troligt, at denne Statsgaranti skulde være af saa indgribende og væsentlig Betydning. Jeg skal yderligere tillade mig at minde om, at ganske sikkert ikke faa af de Eiendomme, som der vil blive Tale om at give Laan i; Enhold til denne Lov, ville være Eiendomme af en i alt Fald i det Væsentlige lignende Bessaffenhed som de Eiendomme, der være indtagne i de jydskke Rjbstæders Kreditforening. Denne Forening, hvor der ligeledes er solidarisk Forpligtelse, og hvor der jo ogsaa kan laanes $\frac{3}{5}$ af Taxationssummen, har jo viist sig insolvent, saaledes at der har været lidt betydelige Tab. Ganske vist har det efterhaanden kunnet afvikles, men for Diebliffet er det mig ikke klart, hvis der der havde været en lignende Bestemmelse, som her foreslaaet, om Staten vilde være kommen til at lide noget Tab; men jeg tror blot, at man maa have for Die, at Sikkerheden i disse Eiendomme ikke er fuldt saa god, som man er tilbøielig til at tro. Men det, som væsentlig her er mig Hovedsagen, er, at man ikke paalægger Staten en Forpligtelse af et aldeles uoverskueligt Omfang, idet jeg ikke kan erkjende, at det er nødvendigt. Jeg tror, man kunde naae det Maal, der tilsigtes, ad en anden Vej, som i Virkeligheden er langt sikrere og sundere, og som jeg tror, man bør følge, selv om det muligvis maatte vise sig, at den i Realiteten vil medføre større Byrder for Statskassen. Hvad det her er mig om at gjøre, er for hele

den finantzielle Status dette, at Staten ikke kommer til at staa med Garanti for et uoverskueligt Belsøb, en Statsgaranti, som muligvis ingen reel Betydning har, men som i vanskelige Tider, naar det gjælder om at benytte Statens Kredit, vil skrives paa Statens Debetfide og vanskeliggjøre Optagelsen af Laan i Udlandet, hvor man ikke har Leilighed til at være saa nøie bekendt med Forholdene og med, hvad denne Statsgaranti egentlig vil sige. Blandt de Dplysninger, som jeg savner ved det foreliggende Lovforslag, er ogsaa Dplysninger om, hvorledes andre Lande have fultet sig ligeoverfor denne Sag. Jeg veed, at der er andre Lande, hvor der har været Statsgaranti for at styrke Grundkrediten, men saavidt mig bekendt, er der ikke noget Land, som har gjort det ligeoverfor den Klasse Eiendomme, som der her er Tale om, men man har gjort det ligeoverfor Grundkrediten i Almindelighed. Det er mig bekendt, at det er Tilfældet i Norge, Sverrig og Rusland. I flere Lande er det mig ikke bekendt, men jeg kan sige, at i andre Lande, som man i saadanne Tilfælde ser hen til, saaledes i Preussen og Frankrig, kjendes det ikke. Men, hvorledes har man nu forholdt sig i disse Lande? Man har f. Ex. i Norge, da man i 1852 oprettede Kongeriget Norges Hypothekbank, givet en Garanti fra Statens Side, for derved at give de Obligationer, som skulde udstedes, den fornødne Tillid og den dermed forbundne gode Kurs, men det var en bestemt begrænset Garanti, som man gav. Man gav nemlig fra Statens Side en Grundfond, idet man da tillod, at der paa Basis af denne Grundfond kunde udstedes det ottefoldte Belsøb i Obligationer. Status var ved Udgangen af Aaret 1878 saaledes, at Grundfonden udgjorde 5,430,000 Kr., og der cirkulerende Obligationssmasse 42,267,000 Kr., altsaa paa det Nærmeste det ottefoldte Belsøb. I Sverrig har man fulgt en lignende Vej, idet Staten der har deponeret 8 Millioner Kroner i Forskrivning, hvilket Belsøb da danner den Grundfond, som eventuelt skal sikke imod Tab, altsaa Foreningens Reservefond. I Rusland er det mig opgivet — jeg kjender ikke selv Forholdene der — at noget Lignende skal finde Sted ved den derværende Bodencreditverein, idet man der ligeledes har givet en Grundfond fra Statens Side, paa Grundlag af hvilken der kan udstedes Obligationer i større Omfang. — Dersom man i denne Sag skal gaa til en Statsgaranti, saa vil jeg ubevinget foretrække, at man følger den Vej, som man har fulgt i andre Lande, at man altsaa henlægger til Kreditforeningerne en Grundfond af et saadant Belsøb, som man skjønner vil være nødvendigt, og at man giver dem Afgang til at udstede Obligationer, indtil, jeg vil sige, det ti-dobbelte Belsøb. Jeg tror, at en saadan Kreditforening, der havde en Grundfond i Statsobliga-